

Zo kan Het ook!

“Laat iedereen vrij, maar niemand vallen”

Lokaal Verkiezingsprogramma 2022 – 2026
D66 Zundert

Inhoudsopgave

Voorwoord	03
Inleiding en evaluatie afgelopen bestuursperiode	04
Cultureel Zundert	05
Groener Zundert	06
Ondernemend Zundert	07
Leefbaar Zundert	08
Financiële paragraaf	09
Nawoord	10
Colofon	11
Onze kandidaten	12

Voorwoord

Beste inwoner van Achtmaal, Klein-Zundert, Rijsbergen, Wernhout of Zundert,

Van niets iets maken.... Dat is de weg die we de afgelopen vier jaar hier in Zundert samen hebben afgelegd.

In 2017 vonden we elkaar als team in eenzelfde missie: Zundert groener, innovatiever én kleurrijker maken. Een team bestaande uit ouders met kinderen op de basisschool, lokale ondernemers en actieve vrijwilligers in het culturele leven. Niet uit onvrede maar juist vanuit dromen voor onze gemeente Zundert.

In 2018 haalden wij bij diverse stichtingen, bedrijven, belangengroepen en inwoners 'dromen' op, om deze vervolgens uit te gaan voeren. De afgelopen jaren hebben we dit geluid in de raadszaal én via verschillende evenementen in de gemeente kunnen laten horen. We zijn dankbaar voor het vertrouwen dat we als D66 hebben gekregen. Een nieuwe Zundertse partij met een nieuw geluid. Een lokale partij met een landelijk netwerk.

Uiteraard zijn we trots op het verschil wat we tot nu toe voor Zundert hebben kunnen maken. Daarover later meer. En we zijn nog maar net opgewarmd. De komende vier jaar zetten we onze missie graag voort. We staan dan ook vol energie klaar in de startblokken voor de volgende raadsperiode!

'Gedreven vanuit een groen hart voor Zundert met al zijn dorpskernen, met een positieve grondhouding, een lonkend perspectief, met lef en een tikkeltje eigenzinnigheid. Want politiek bedrijven hoeft geen ver-van-ons-bed show te zijn voor inwoners. Wij nemen iedereen in dit verkiezingsprogramma dan ook graag mee in een wereld die ook voor Zundert realiteit kan worden.'- *Take de Beer (foto), Fractievoorzitter, Raadslid en Lijsttrekker 2022 D66 Zundert*

Zo kan het ook!

Evaluatie afgelopen periode

De afgelopen vier jaar waren Take de Beer en Leezan van Wijk actief als raadsleden. Van de 19 raadszetels vulden zij twee zetels in. Als D66 maakten wij geen onderdeel uit van de coalitie. Toch kregen wij vanuit de twee zetels heel wat voor elkaar. D66 kent een sterke achterban met burgerleden als Barry Joosen, Freek de Bruijn, Wil Botman, Hilde Raats en Alex van den Broek die zich samen in hebben gezet voor een groener, innovatiever en kleurrijker Zundert.

'Voor D66 is het politiek akkoord uit 2018 leidend geweest bij de prioriteitstelling van de afgelopen jaren. D66 was aanjager van dit politiek akkoord en is er ook trots op dat het tot een akkoord is gekomen. D66 heeft nooit onder stoelen of banken gestoken dat haar ambities verder reiken dan het politiek akkoord. Ja, het akkoord was ambitieus, maar voor onze inwoners mag en moet het altijd beter, niet alleen als de 'nood aan de man' is maar omdat verbetering een constante is.' – Leezan van Wijk (foto), lijsttrekker 2018 D66 Zundert, Raadslid, Voorzitter werkgeverscommissie

Wij zijn er trots op wat wij, als D66,
in onze eerste raadsperiode hebben bereikt.
Enkele voorbeelden maar niet uitputtend:

- Subsidies worden meer transparant vormgegeven door onze inzet op een 'transparant subsidieregister' (2018);
- De rioolheffingssystematiek is door onze motie versimpeld wat heeft geleid tot kostenbesparingen (2018);
- De Molenstraat is een veiligere, gezelligere en overzichtelijke straat geworden (2018);
- Zundert heeft een kinderraad en jongerenraad en ook een kinderburgemeester door ons initiatiefvoorstel (2019);
- Gebouwen vanuit de gemeente zijn duurzamer gemaakt (2019);
- De cultuur en historisch erfgoed is verder bestendigd in beleid dat als kader dient voor de toekomst (2019);
- Lokale ondernemers zijn nadrukkelijker op de kaart gezet wanneer zij duurzaam ondernemen (2019);
- Voor het onderwijs is de toekomst bestendigd door nieuwe duurzame gebouwen te realiseren waar eigentijds onderwijs gegeven kan worden (2020);
- De gemeente is zich bewuster gaan uitlaten op papierverspilling door onze inzet voor een ja/ja sticker (2020);
- Culturele instanties en verenigingen hebben extra tegemoetkomingen gehad in tijden van Corona (2021);

In dit verkiezingsprogramma 2022 – 2026 leest u de prioriteiten vanuit D66 Zundert voor de komende 4 jaar. We kiezen ervoor focus aan te brengen in dit programma. Dat betekent niet dat andere zaken niet belangrijk zijn en dat we daar ons ook voor inzetten. Mocht je als lezer ideeën hebben bij dit programma, het ergens wel of niet mee eens zijn, laat het ons weten. Wij gaan graag het gesprek aan.

Cultureel Zundert

Cultuur verbindt, cultuur ontspant en cultuur zorgt voor ontwikkeling. Daarmee draagt cultuur bij aan de maatschappelijke ontwikkeling van onze gemeente en de saamhorigheid van onze samenleving. Dat rechtvaardigt een eigenstandige, sterke cultuurvisie voor behoud en faciliteren van culturele initiatieven in onze mooie gemeente.

- **Cultuureducatie lokaal aanbesteden**

Momenteel wordt er in het basisonderwijs te weinig aan cultuureducatie gedaan. Er is veel meer mogelijk zoals handenarbeid, muziekles, theater, drama, dans of schilderen. Cultuureducatie workshops worden extern ingekocht bij een stichting die faciliteert in voorstellingen. In onze ogen kan dit beter op lokaal niveau ingekocht worden. Wij zijn ervan overtuigd dat we binnen de gemeente Zundert voldoende gekwalificeerde cultuur educatieve opleiders in de gelederen hebben waarmee we het cultuuronderwijs naar een hoger niveau kunnen brengen. Cultuureducatie gaat verder dan alleen in het basisonderwijs. Als gemeente kunnen we ook momenten plannen met lokale gekwalificeerde cultuur educatieve opleiders om workshops te geven aan geïnteresseerden en om inwoners kennis te laten maken met diverse disciplines.

- **Lokaal cultureel erfgoed faciliteren**

Met schutterijen in alle kerkdorpen, toneelverenigingen, diverse ambachten en corso bezit de gemeente een uniek scala aan cultureel erfgoed. Als gemeente dragen we dit met trots uit maar wij van D66 Zundert zijn van mening dat we dit wel constant moeten blijven faciliteren om dit op niveau te behouden. We kunnen niet alles overlaten aan de verenigingen en organisaties zelf. Als gemeente moet je direct contact onderhouden met deze verenigingen om te blijven polsen waar de behoeften liggen.

- **Culturele hart in kern van Zundert**

Eind 2020 heeft de raad besloten dat de Schroef gerenoveerd gaat worden en dat hier naast ruimte voor verenigingen mede huisvesting komt voor de ambtelijke organisatie. Wij zijn van mening dat een cultuurhuis op de eerste plaats verenigingen moet faciliteren in huisvesting en dat verenigingen centraal moeten staan in zo'n locatie. Cultuur gaat wat ons betreft hand in hand met horeca, educatie, theater, ambacht en veel andere dingen maar de koppeling met ambtenarij is wat ons betreft ver gezocht. In de eerste plaats gaat het ons om het faciliteren van cultuur. In de komende raadsperiode zullen wij ons ook inzetten om alle randvoorwaarden te scheppen voor culturele ondernemers en verenigingen op 1 locatie in het centrum van de dorpskern Zundert, met de Koutershof, 't Gouwe hart, het Wierenbos en Levenslust als passend voorbeeld in onze gemeente.

'De gemeente Zundert zou in mijn beleving de lokale culturele kracht van de inwoners van de gemeente Zundert moeten inzetten ten behoeve van de maatschappij. Vanuit de netwerkorganisatie van de gemeente zouden we de juiste mensen, verenigingen en organisaties in de juiste posities moeten zetten om er met zijn allen van te leren en beter van te worden.

De lokale kracht benutten om samen verder te komen' – Freek de Bruijn, burgerlid en kandidaat raadslid D66 Zundert

Groener Zundert

D66 Zundert vindt groen in alle facetten belangrijk. Niet alleen groen in de zin van voldoende bomen, planten of bloemen in de omgeving, maar ook circulariteit, klimaatadaptatie en duurzaam beleid.

- **Meerjarenvisie 'GROEN' als leidraad voor uitvoeringsprogramma's**

D66 Zundert wil een groenere samenleving realiseren waarin we ons geen zorgen hoeven te maken over klimaat en natuur. Voor D66 is het essentieel om een meerjarenvisie te ontwikkelen op groen, welke als leidraad kan dienen bij de besluiten van het College en de Raad. Voor D66 gaat het dan om 'groen' in de breedste zin, zoals een prettige woon en werkomgeving, drager van biodiversiteit (inheemse beplanting, bloemrijke randen), regulator voor extreme hitte (verkoelend effect van bomen) en voor schone lucht (bomen zuiveren fijnstof). Als kwekersgemeente moeten de dorpen en het buitengebied een zichtbare groene uitstraling krijgen. Daar hoort wat ons betreft binnen het College een portefeuille Groen bij.

- **Verbeteren kwaliteit van het groen in de dorpen**

D66 Zundert wil in de bestaande groenvoorzieningen natuurwaarden accenten geven door het aanleggen van poelen, bloemrijke gazons, houtwallen, vogelbosjes en wilde plantentuinen. Klimaatadaptatie moet verder gestimuleerd worden onder inwoners en bedrijven door in te zetten op groene daken, infiltratiezones, opvangbekkens en half-open verhardingen, zodat overvloedige regenwater afgevoerd en opgeslagen kan worden. De herplantplicht moet plaatsvinden in de nabije omgeving van de gekapte boom en moet niet elders plaatsvinden op een niet zichtbare plaats. De bestaande groenvoorzieningen moeten beter onderhouden worden en het achterstallig onderhoud moet drastisch worden aangepakt.

- **Toevoegen van kleine landschapselementen aan het buitengebied**

Het buitengebied moet naast zijn agrarische functie ook belangrijk zijn voor bijvoorbeeld dag- en bedrijfsrecreatie, voor natuurbeheer, voor het verkeer en als leefgebied voor planten en dieren. Enerzijds door het stimuleren van woonprojecten met een moestuin, volkstuin en natuureducatie. Anderzijds door het creëren van gebieden waar natuur, recreatie, educatie samenkomen, zoals bijvoorbeeld wandelpaadjes die vanuit de dorpskernen een lusje door het buitengebied maken. Ook ziet D66 mogelijkheden om kleine landschapselementen toe te voegen aan het bestaande gebied, bijvoorbeeld houtsingels en drinkpoelen. Maak op deze manier de natuurgebieden groter en creëer een natuurlijke verbinding met biodiversiteit en een grote natuurwaarde voor Zundert. Het buitengebied moet inwoners en ondernemers de kans geven om zich te vestigen en de natuur met het wonen en ondernemen te verenigen op een verantwoorde toekomstbestendige manier.

D66 Zundert wil in de lijn van het manifest "Iedereen heeft recht op een groenere samenleving" meewerken door onze tuinen en buurten te vergroenen en onze woningen natuurinclusief te maken. Wij zetten in op 'groen voor grijs' en het vergroten van de biodiversiteit. **Onze ambitie is voor ieder huishouden een boom'** – Hilde Raats, burgerlid en kandidaat raadslid D66 Zundert

Ondernemend Zundert

Zundert bruist eindelijk weer van de energie na een spannende coronaperiode en dat willen we graag zo houden. Om die energie positief te laten stromen zetten we in op gelijke kansen voor organisaties, winkeliers, verenigingen en inwoners.

- **Gemeente Zundert als etalage voor ondernemers van lokaal product**

Wij zijn als gemeente Zundert trots op alles wat in onze mooie gemeente geproduceerd wordt. Daarom zien wij de dorpskernen en ontsluitingen als perfecte gelegenheid om bezoekers te laten zien wat we allemaal kunnen produceren in Zundert. Om de lokale trots krachtig uit te dragen zijn wij nog steeds voorstander van de introductie van het 'Made in Zundert' merk om lokale diensten en producten nader uit te dragen.

De gemeente Zundert heeft in onze beleving een voorbeeldfunctie op het gebied van duurzame oplossingen.

Daarom zou de gemeente zich voorop moeten willen stellen om duurzame oplossingen te introduceren. Goed voorbeeld doet goed volgen!

- **Minder leegstand door middel van creatieve en duurzame oplossingen**

In toenemende mate ziet D66 leegstand in de dorpskernen. D66 pleit ervoor om in samenspraak met ondernemers de leegstand op te heffen door het faciliteren van start ups, creatieve projecten, ateliers, workshops, galerie mogelijkheden en waar mogelijk huisvesting.

- **Aantrekkingskracht van de dorpskernen voor bedrijven verhogen**

Met de toenemende goede logistieke ontsluiting van de dorpskernen denkt D66 dat de gemeente Zundert aantrekkelijker moet worden voor bedrijven. Alles moet erop gericht zijn om het ondernemersklimaat in dorpen verder te verbeteren, zoals het doortrekken van de randweg Zundert en de ontwikkeling starten van een randweg Rijsbergen. De komende periode willen we een onderzoek starten naar de mogelijkheden om de dorpskern van Rijsbergen te gaan ontlasten voor doorgaand verkeer. Deze ambitie gaat verder dan alleen de gemeenteraad, daarom willen wij komende raadsperiode de lobby in Den Bosch starten voor deze ontwikkeling aangezien de N263 een provinciale weg betreft. De verbetering van het ondernemersklimaat gaat overigens hand in hand met leefbaarheid voor onze inwoners.

'Het sociale netwerk van Zundert wordt nog altijd onderschat. Juist in tijden van een moeilijkheid zoals Corona, kan dit sociale netwerk van onkenbare waarde zijn. D66 Zundert wil verbinden in dit netwerk en stimuleert creatieve mogelijkheden. **Benut het sociale netwerk van de gemeente Zundert'** – Barry Joosen, burgerlid D66 Zundert en ondernemer

Leefbaar Zundert

De komende periode zet D66 Zundert zich in om de leefbaarheid van de dorpskernen te vergroten. Goede onderwijshuisvesting, voor iedereen sportmogelijkheden, voldoende woningen, veilige oversteekplaatsen en fietsverbindingen en waar nodig mensen een steuntje in de rug geven.

- **Goede onderwijshuisvesting in elke dorpskern**

Vrij zijn begint met onderwijs. D66 blijft zich hard maken voor doordecentralisatie van de onderwijsgelden zodat scholen zelf kunnen bepalen hoe het budget wordt besteed naar behoefte van de gebruikers, waardoor er kwalitatief beter onderwijs kan plaatsvinden. De huisvestingsopgave, om in alle kernen van de gemeente alle randvoorwaarden te scheppen, voor kwalitatief onderwijs hebben de afgelopen raadsperiode veelvuldig de politieke agenda bepaald. Er zijn veel stappen in de juiste richting gezet. D66 streeft ernaar om aan het einde van de aanstaande raadsperiode twee nieuwe eigentijdse schoolgebouwen opgeleverd te hebben.

- **Een sturende rol vanuit de gemeente bij woningbouw**

De gemeente Zundert mag een actieve rol spelen bij de aanpak van de woningcrisis, door meer startersleningen aan te bieden en een meer sturende rol te spelen bij het tegengaan van de overspannen woningmarkt. Zundert moet de opkoop van nieuwe woningen door beleggers tegengaan door zelfbewoningsplicht in te voeren.

- **Mobiliteit inzetten om de verkeersveiligheid te vergroten**

Het meest verantwoorde en gezonde vervoersmiddel in de gemeente is de fiets. D66 zet in op veilige en mooie fietsverbindingen, zoals tussen Zundert en Breda via een route langs de Aa of Weerijs, of naar de sportparken. 30 km zones en overzichtelijke oversteekplaatsen zodat basisscholen bereikbaar zijn, zijn uitgangspunt bij herinrichtingen van straten in de dorpskernen. Wij hebben de ambitie om een rechtstreekse busverbinding te faciliteren tussen Breda en Antwerpen en onderzoeken graag wat de mogelijkheden zijn om de lijnbus via de randweg te laten rijden in plaats van door de Veldstraat.

- **Digitaal waar het kan, fysiek voor wie dat wil**

Ook in onze gemeente is sprake van steeds meer digitalisering. Voor D66 Zundert is het belangrijk dat deze digitalisering een doel dient ten aanzien van de burger. Het uitgangspunt van de gemeentelijke dienstverlening is digitaal waar het kan, fysiek voor wie dat wil. Internet is een basisbehoefte waarbij er continu aandacht is voor digitale veiligheid. Contact met de gemeente verloopt steeds vaker digitaal, waarbij er extra aandacht is voor mensen met beperkte computervaardigheid, mensen met een beperking of laaggeletterden. Onze website voldoet dan ook aan de eisen zoals die gesteld worden in het tijdelijk Besluit Digitale Toegankelijkheid.

Financiële paragraaf

Voor D66 is het belangrijk om naar de relatieve verhoudingen te kijken. Dat geeft aan waar we als gemeente de prioritering leggen en via deze percentages kunnen we ook het resultaat van investeringen monitoren en meten.

- **Volledige transparantie in cijfers**

Transparantie in cijfers van de gemeentelijke organisatie (minder grote boekwerken en meer grafieken en dashboards) en meer inzicht in de kosten van de organisatie op zich en waar mogelijk kosten besparen door duurzame keuzes te durven maken. Voor D66 hoort daar het kritisch onder de loep nemen van de lumpsum systematiek bij.

- **Financiën vanuit actieve betrokkenheid**

Actieve betrokkenheid van bedrijven en overkoepelende overlegorganen bij het opstellen van plannen en begrotingen, ter bevordering van transparantie, betrokkenheid en mogelijkheid om van het netwerk gebruik te kunnen maken.

- **Structureel maximaal 2% OZB verhoging**

Voor ons moet dat het uitgangspunt zijn. Natuurlijk kan hier incidenteel van afgeweken worden, maar niet voordat alle mogelijkheden van bezuinigingen binnen andere taakvelden zijn bekeken. Het mag niet bij voorbaat afgewend worden op de inwoner. Waarom stellen we geen grens aan de lokale OZB-opbrengst? Door een micro-norm te hanteren, zeggen we als gemeente dat de lasten niet harder mogen stijgen dan met het inflatiepercentage. Een principe dat fair is voor inwoners en zeker ook voor ondernemers. In meer dan 60 gemeenten zijn de OZB-lasten voor ondernemers maar liefst 6 tot zelfs 52,5 procent hoger dan vorig jaar. Welk signaal zenden we hiermee uit als gemeente, zeker in coronatijden? Het voelt voor D66 als een morele taak om de lastenontwikkeling in Zundert veel meer in bedwang te houden en niet als sluitpost in te zetten. Brede maatschappelijke lasten moeten ook breed worden gedragen.

'De afgelopen jaren zien we dat wettelijke taken het grootste gedeelte van de begroting opslurpen, juist daar moet iets aan gedaan worden. Met de bezuinigingen van afgelopen jaren zien wij de leefbaarheid van onze dorpskernen verder afbrokkelen, juist in een tijd waarin we tezamen voor grote maatschappelijke uitgaven staan en dus extra of slimmere investeringen nodig zijn. Het verder afwentelen van tekortkomingen in het centrale overheidsbeleid op de gemeenten, en daarmee op onze inwoners via de OZB of andere belastingen raakt de inwoners direct, voelt als sluitpost van de begroting en dat is voor ons een no-go.' - *Take de Beer, Fractievoorzitter, Raadslid en Lijsttrekker 2022 D66 Zundert*

Nawoord

Meer dan ooit voelen wij de noodzaak onze leefomgeving te beschermen tegen de verwoestende effecten van de opwarming van de aarde. Meer dan ooit voelen wij de noodzaak om de groeiende kloof tussen arm en rijk, tussen diegenen met kansen en diegenen zonder kansen te dichten.

De oplossingen die wij aandragen zijn geworteld in een lange politieke traditie. Want D66 is niet alleen een pragmatische, maar ook een sociaalliberale partij. Wij zijn ervan overtuigd dat mensen alleen vrij kunnen zijn als de overheid gelijke kansen schept voor iedereen.

Dat betekent dat wij genoeg huizen willen bouwen om voor iedereen een passende en betaalbare plek te kunnen bieden. Wij willen dat leraren, verpleegkundigen, agenten en al die anderen die werk doen voor de samenleving kunnen wonen in de wijk waar ze werken. Wij willen dat uw wijk groener wordt, met schone lucht en schoon water voor iedereen. Wij willen dat uw kinderen naar een school gaan waar ze met passie en aandacht worden voorbereid op de wereld zoals die is. Wij willen dat uw kinderen aanspraak kunnen maken op huiswerkbegeleiding, sport, kunst en muziek—ook als u dat zelf niet kunt betalen. En wij willen meer wijkagenten, zodat u zich veilig voelt in de buurt.

Wat u niet in dit verkiezingsprogramma zal teruglezen, maar wel van ons mag verwachten, is dat we radicaal denken verbinden aan gematigd handelen. Wij willen de vrijheden van het moderne Nederland uitbreiden voor zoveel mogelijk mensen, maar geven ons rekenschap van het feit dat wat voor de een waarde is kan botsen met de belangen van de ander. Wij vinden daarom kracht in het compromis.

Er staat veel op spel.

Wilt u dat Gemeente Zundert meedoet in de strijd tegen de opwarming van de aarde?

Wilt u dat het onderwijs zo goed wordt dat alle mensen tot hun recht kunnen komen?

Wilt u nieuwe politiek, die omkijkt naar anderen en verder kijkt naar morgen?

Dan heeft u het juiste programma opengeslagen.

D66 heeft u nodig.

Daarom vragen wij uw vertrouwen.

Hartelijke groet,

Sigrid Kaag

Colofon

D66 is de afgelopen maanden in gesprek geweest met inwoners om hun dromen te verzamelen. In dit verkiezingsprogramma zijn deze dromen uitgeschreven en verwoord onder vier belangrijke thema's voor de gemeente Zundert. Het verkiezingsprogramma is definitief vastgesteld door de leden tijdens de Algemene Afdelingsvergadering op 13 januari 2022. D66 bedankt alle inwoners, organisaties en leden uit Rijsbergen, Achtmaal, Wernhout, Klein Zundert en Zundert voor hun actieve bijdrage aan de totstandkoming van dit verkiezingsprogramma.

Tekst & redactie

Barry Joosen
Freek de Bruijn
Hilde Raats
Take de Beer
Wil Botman
Leezan van Wijk
Miranda Eiting

Vertaling

Weronika Alhasan (Pools)
Abed Alhasan (Arabisch)

Fotografie

Charles van Campenhout (sfeerbeelden)
Riet Pijnappels en Ed Michels (Met andere ogen - Natuur in Zundert)

Adres

D66 Zundert
p/a Kruispad 2
4891 RJ RIJSBERGEN
d66zundert@gmail.com

Pers

Barry Joosen
06-2879930

Onze kandidaten voor deze verkiezingen

1. Take de Beer
(Rijsbergen)

2. Freek de Bruijn
(Zundert)

3. Hilde Raats -
Adriaensen
(Zundert)

4. Wil Botman
(Rijsbergen)

5. Jetske Bon
(Zundert)

6. Barry Joosen
(Klein Zundert)

7. Abed Alhasan
(Zundert)

8. Anja Bastiaansen
(Rijsbergen)

9. Meike Schoonrok -
van Tankeren
(Zundert)

10. Miranda Eiting
(Zundert)

20. Leezan van Wijk
(Zundert)

19. Pierre Adriaensen
(Zundert)

18. Alex van den Broek
(Zundert)

17. Erleyne Brookman
(Zundert)

16. Linda Timmermans
(Klein Zundert)

15. Tim Aarts
(Zundert)

14. Anne van Herp -
Coppelmans
(Rijsbergen)

13. Rya Moelands -
Daamen
(Rijsbergen)

12. Fleur Bastiaansen
(Klein Zundert)

11. Evert Jan Foppen
(Zundert)